

Sygn. akt VI U 1795/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy J. B.

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 26 marca 2013 r., znak: (...)

w sprawie: A. O.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. O. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 14 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2014r.,

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt. VI U 1795/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku A. O. z dnia 30 stycznia 2013r. – odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, powołując się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 22 czerwca 2013r., którym Komisja ta ustaliła, iż ubezpieczony (wnioskodawca) nie jest niezdolny do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony, twierdząc iż jest ona dla niego krzywdząca. Wnosił on o pozytywne załatwienie swojego wniosku o rentę.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, i dodatkowo nadmienił iż ubezpieczony spełnia warunek wymaganego stażu pracy (ostatnie ubezpieczenie ustalo 6.08.2011r.).

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Ubezpieczony T. O. (urodzony (...)) w dniu 30 stycznia 2013r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Orzeczeniem z dnia 21 lutego 2013r. Lekarz Orzecznik ZUS ustalił, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Po rozpoznaniu sprzeciwu ubezpieczonego od tego orzeczenia Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 22 marca 2013r. także ustaliła, iż nie jest on niezdolny do pracy.

Organ rentowy zaskarżoną decyzję oparł na tym ostatnim orzeczeniu, twierdząc iż ubezpieczony nie spełnił warunku nabycia prawa do renty w postaci niezdolności do pracy.

W celu weryfikacji powyższego stanowiska organu rentowego Sąd dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych sądowych w składzie:

- specjalista medycyny przemysłowej,
- specjalista neurolog,
- specjalista chorób wewnętrznych – kardiolog,
- specjalista chorób oczu,
- specjalista medycyny pracy – otolaryngolog.

Zespół ten rozpoznał u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- 1) zmiany zwyrodnieniowe stawów międzypaliczkowych kości obu rąk z ograniczeniem ich sprawności;
- 2) chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa z zespołem bólowym lędźwiowo krzyżowym objawowym z okresowymi zaostrzeniami;
- 3) przebyty zawał mięśnia sercowego leczony angioplastyką; nadciśnienie tętnicze;
- 4) obustronny niedosłuch mieszany znacznego stopnia;
- 5) pseudo-soczewkowatość oka prawego i lewego; angiopatię nadciśnieniową II stopnia.

Biegli sądowy podkreślając iż ubezpieczony od 11 lat wykonuje ciężką pracę fizyczną jako oborowy, stwierdzili, iż ze względu na znaczne zmiany zwyrodnieniowe palców obu rąk z ograniczeniem ich sprawności wymaga on leczenia u reumatologa. Rozpoznane u badanego schorzenia – zdaniem biegłych - istotnie ograniczają jego zdolność do ciężkiej pracy fizycznej na stanowisku oborowego. Obustronny niedosłuch znacznego stopnia nie pozwala ubezpieczonemu na pracę przy obsłudze maszyn rolniczych. W ocenie biegłych sądowych jest on częściowo niezdolny do pracy od wniosku lekarza leczącego t.j. od 14 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2014r. Ubezpieczony wymaga przyuczenia do innej pracy w warunkach pracy chronionej oraz rozszerzonej diagnostyki układu kostno-stawowego. Opinia zespołu biegłych sądowych nie była zgodna z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 22 marca 2013r.(protokół badań sądowo lekarskich i orzeczenie lekarskie k.15 – 16 akt sprawy).

Zastrzeżenia do powyższej opinii zgłosił organ rentowy, podnosząc iż ubezpieczony ma wykształcenie podstawowe, pracował w różnych zawodach, a na druku N-9 nie było rozpoznania reumatologicznego. Organ rentowy argumentował, iż ubezpieczony nie wykonywał prac precyzyjnych, a więc jego zdolność do pracy jest zachowana.

Pełnomocnik organu rentowego wnosił o przekazanie tych zastrzeżeń biegłym sądowym, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku – o oddalenie odwołania.

Zastrzeżenia organu rentowego nie zasługiwały na uwzględnienie, a dowód z opinii powołanego w sprawie zespołu biegłych sądowych dawał podstawę do stanowczego rozstrzygnięcia sporu. Biegli sądowi w sposób logiczny i wyczerpujący sformułowali swoją opinię, odnosząc się w jej treści do posiadanych przez ubezpieczonego kwalifikacji zawodowych. W czasie swej aktywności zawodowej wykonywał on pracę na następujących stanowiskach:

- pracownika fizycznego brygady polowej;
- kierowcy ciągnika;
- betoniarza;
- ładowacza, robotnika gospodarczego i robotnika magazynowego;
- kierowcy zaopatrzenia,
- pracownika w oborze ubojowej,
- obsługi inwentarza.

(dowody: świadectwo pracy w aktach organu rentowego).

A limine dostrzec należy, iż praca na tych stanowiska zaliczana być musi do ciężkiej pracy fizycznej lub wymagającej przynajmniej pełnej sprawności obu rąk (kierowca ciągnika, kierowca zaopatrzeniowiec).

Odnosząc się do argumentu organu rentowego, iż w druku N-9 (zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez lekarza leczącego) nie było rozpoznania zmian zwyrodnieniowych stawów oraz podejrzenia schorzenia reumatologicznego, zauważyć należy, iż lekarz leczący odnotował, iż pacjent oczekuje na konsultację reumatologiczną (zaświadczenie o stanie zdrowia z dnia 14.01.2013r.). Organ rentowy nie dostrzegł przy tym, iż w opinii lekarskiej z dnia 22 marca 2013r. (w dokumentacji lekarskiej organu rentowego) członkowie komisji lekarskiej ZUS zdiagnozowali obustronne pogrubienie obrysów stawów promieniowo-nadgarstkowych ubezpieczonego oraz przykurcze zgięciowe stawów międzypaliczkowych bliższych obustronnie palców II-IV. Powyższe schorzenie reumatologiczne było zatem znane lekarskim organom orzeczniczym ZUS. Moc dowodowa i wiarygodność opinii biegłych sądowych wynika też z kompleksowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, uwzględniającej wszystkie zdiagnozowane u niego schorzenia oraz ich wpływ na stan czynnościowy organizmu. Tymczasem organ rentowy , formułując swoje zastrzeżenia do tej opinii, ograniczył się do stwierdzenia, iż ubezpieczony nie wykonywał prac precyzyjnych, co miało wskazywać na zachowanie przez niego zdolności do pracy. Zdolność ubezpieczonego do wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych powinna być analizowana poprzez te prace, które wykonywał on w okresie swojej aktywności zawodowej, a nie poprzez prace, których nie wykonywał. Schorzenia w postaci zwyrodnienia stawów międzypaliczkowych kości obu rąk z ograniczeniem ich sprawności niewątpliwie ograniczają zdolność ubezpieczonego do wykonywania ciężkich prac fizycznych oraz prac związanych z prowadzeniem pojazdów mechanicznych. Należy przy tym wyeksponować, iż schorzenie to nie było jedynym schorzeniem wpływającym na utratę zdolności ubezpieczonego do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych. Biegli sądowi w sposób logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego upatrywali w obustronnym niedosłuchu znacznego stopnia istotnych ograniczeń do pracy ubezpieczonego przy obsłudze maszyn rolniczych. Do tego aspektu rozpoznawanej sprawy organ rentowy w swoich zastrzeżeniach się nie odniósł. Zastrzeżenia te – w ocenie Sądu – miały bardzo ogólny i pozamerytoryczny charakter. Organ rentowy nie wyjaśnił jakie – jego zdaniem- znaczenie dla oceny stanu zdrowia ubezpieczonego sformułowanej przez biegłych mogłyby mieć takie okoliczności jak posiadanie przez niego wykształcenia podstawowego czy też wykonywanie pracy w różnych zawodach. Praca ubezpieczonego na zajmowanych stanowiskach była zawsze związana z ciężką pracą fizyczną , wymagającą sprawności obu rąk, dźwigania ciężarów czy pozycji wymuszonej. Organ rentowy tym realiom wykonywania przez ubezpieczonego pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych nie nadawał należytego znaczenia.

Zgodnie z art. 12 i art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z póź. zm.) niezdolna do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia czynności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolna do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenia stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przewrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowości przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Poza spełnieniem przesłanki niezdolności do pracy organ rentowy nie kwestionował, iż ubezpieczony wypełnił pozostałe warunki nabycia prawa do renty, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy emerytalnej.

Skoro zebrany w sprawie materiał dowodowy dawał podstawę do ustalenia, iż jest on częściowo niezdolny do pracy, to zaskarżona decyzja podlegała zmianie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 K.pc. w związku z powołanymi przepisami prawa materialnego – ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Okoliczności sprawy wskazywały, iż biegli sądowi dysponowali tym samym materiałem dowodowym, który dostępny był lekarskim organom orzeczniczym ZUS. Organ rentowy ponosi w tej sytuacji odpowiedzialność, o której mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, gdyż mimo obiektywnych możliwości Komisja Lekarska ZUS (a wcześniej Lekarz Orzecznik) wadliwie ustalili, iż ubezpieczony mimo licznych schorzeń jest zdolny do pracy. Dlatego Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku.

SSO Janusz Madej